

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.250
Letna naročnina L 2.500
Letna inozemstvo L 3.500
Poštno čekovni račun: številka 24/12410

Leto XXI. - Štev. 30 (1060)

Gorica - četrtek, 24. julija 1969 - Trst

Posamezna številka L 50

VESOLJSKE MEDITACIJE Človek pristal na luni

— Bog je rekel: »Naj bodo luči na nebesnem loku, da bodo ločile dan od noči in naj služijo za znamenja in čase, za dneve in leta; in naj svetijo na nebesnem obloku, da bodo razsvetljevale zemljo.« Zgodilo se je tako. Bog je naredil dve veliki luči: Večjo luč, da bi gospodovala dnevu, in manjšo luč, da bi gospodovala noči... — (Mojzes, Genesis, I, 14-16).

In prav slednja, manjša luč, ki naj gospoduje noči, je v ponedeljek, 21. julija 1969 stopila iz noči misterija v luč človekovega spoznanja. Kar je bilo od tisočletij zavito v plašč vzvišene tajinstvenosti, je sedaj postalo v hipu domače stotnam milijonov ljudi, katerih dva odposlanca sta prinesla na Lunina tla pismo miru v imenu celotnega človeštva.

Ob robu zadnjega veličastnega dogodka si na planetu Zemlja postavljamo poleg preobilice najnatančnejših tehničnih vprašanj, na katere znanost dandanes odgovarja s precejšnjo lahkoto, tudi vprašanja, ki šele iščejo odgovorov...

Človeška misel je v tem oziru zaorala že globoke brazde v ledino kar strahotne problematike, ki se nam v vesoljski dobi vedno silneje vsiljuje. Ali nas ne navdaja z neko skrivnostno grozo dilema, ki izvirajo iz smotnosti in stvarstvu: zakaj naj bi le drobno zrnce v neskončnosti vesolja imelo privilegij duhovnega in razumskega življenja, ne pa tudi mirijade drugih svetov?

Ni nam neznan problem, ki ga sodobni znanosti v raznih njenih odtokih postavljajo vprašanje obstoja razumnih bitij na drugih svetovih. Ta problem so v naši dobi še posebej, včasih bolj banalno, vulgarizirali tkzv. »leteči krožniki«, ki naj bi po mnenju javnega mnenja bili glasniki drugih planetov Zemlji. Ne moremo se spuščati tu v vrednotni argumentov za in proti temu tako očarajočemu vprašanju. Kljub temu pa lahko o tem razmišljamo in naslednje vrstice naj nas uvedejo v meditacijo:

»Videl sem, in glej: od severa je privršel vihar z velikim oblakom, polnim plapolajočega ognja. Svetlobni sij ga je obdajal, in iz njegove notranjosti se je svetilo kakor sijajnik iz sredine ognja. V njegovi sredi so bile postavbe, podobne štirim živim bitjem, katerih videz je bil: imela so človeško podobo... Ogenj je imel svetel sijaj, in iz ognja so švigali bliski. In živa bitja so letela sem ter tja, da je bilo videti, kakor da bi švigali bliski (Ezekiel, I, 4-6; 13-14). Ne bi hoteli desakralizacije biblične pripovedi. Pred našimi modernimi očmi pa naj vseeno izstopi Ezekielov živ opis, ki nas dandanes tako nazorno spominja na hrumeče kozmične ladje s prižganimi raketnimi motorji...

Tudi znanost in filozofija nista ostali povsem odmaknjeni od teh problemov. Spomnimo naj na Imanuela Kanta, ki je tako občuteno izrazil občudovanje nad zvezdnatim nebom... Isti suhoparni kognitivni filozof, utelčen v nemške rigoroznosti in asketske filozofije, piše z znanstveno hladnostjo o različnih stopnjah razumsko-duhovnega življenja na raznih planetih. »Človeška narava, ki predstavlja v lestvici bitij nekako srednjo pot, je postavljena v sredo med skrajne mejne polnosti, od katerih vrhuncev je ona enako oddaljena. Če mislimo na bolj vzvišene vrste razumskih bitij, ki živijo na Jupitru in Saturnu, je (človeška narava) nagnjena k zavisti in ponižanju ob spoznanju lastne nizkosti. Lahko pa se razveseli ob misli na nižje zvrsti, ki so na planetih Venera in Merkur na nižji stopnji popolnosti od človeške narave« (Kant, Allgemeine Naturgeschichte und Theorie des Himmels, I, str. 359).

Religija in filozofija imata poleg pozitivnih znanosti še mnogo snovi za obravnavo ob kozmičnih odkritjih, sedanjih in prihodnjih. Nedvomno gresta obe svojo

neodvisno pot v tolmačenju in razlaganju problemov, ki nastajajo ob teh pojavih in katerih astronomi, biologi in fiziki ne morejo zajeti v svoje raziskave.

Zgoraj omenjeni citati in misli naj služijo kot pobuda za razmišljanje, ne kot pridobljena resnica. Pokažejo naj nam, kako so bili podobni problemi aktualni že v prejšnjih dobah in objekti tudi znanstvenih raziskav. Teolog in filozof pa imata pred seboj edinstveno področje, ki ga odpirajo poletni proti novim svetovom, med katerimi je prvi skok zgodovinska misija »Apollo II«.

Počastitev sv. Cirila pri Nemcih

Starodavni Regensburg ob Donavi, ki poleg Salzburga, Passaua in Freisinga zavzema častno vlogo pri pokristjanjenju Bavarcev in sosednih narodov, je v nedeljo, 6. julija, dan pred godom sv. Cirila in Metoda, slovesno proslavil 1100-letnico smrti sv. Cirila Solunskega, čigar smrt (14. februarja) so najprej nadvse slovesno proslavili v Rimu.

Sedanji regensburški škof dr. Rudolf Graber, ki mu je v nemškem episkopatu poverjen referat za pravoslavlje in je vodja ekumenične komisije, je za proslavo izbral poletni cirilmetodijski praznik. Na proslavo je povabil tudi voditelje odn. zastopnike vzhodnih Cerkva, nekatere vzhodne katoliške škofove in cirilmetodijske kulturne delavce iz Avstrije.

Svečane proslave, ki je bila najprej v stolnici, nato pa v škofijskem dvorcu, so se poleg odličnih gostov udeležili škof msgr. Pichler iz Banje Luke kot hrvaški zastopnik, docent bogoslovne fakultete v Sofiji in zastopnik bolgarskega patriarha Kirila prof. Zivanov, bivši dekan pravoslavne bogoslovne fakultete v Beogradu prof. dr. Dimitrijevič, docent na dunajski univerzi dr. Zagiba (Slovak) ter s Korškega pisatelj dr. Metod Turnšek.

Mogočno zvonjenje regensburških stolnih zvonov je vabilo vernike v veličastno stolnico. Pred vhomom se je zbralo nad 200 regensburških »stolnih vrabčkov« (»Domspatzen«), ki so v lepim ministrantskih oblačilih in s krasnim petjem sprejeli in pospremili v stolnico svojega škofa in goste.

Med slovesno mašo, ki jo je daroval regensburški nadpastir v latinščini, je škof dr. Graber imel lep nagovor v počastitev sv. Cirila-Konstantina in ga prikazal kot velikega svetnika in izrednega moža v zgodovini katoliške Cerkve. Odkar se je v svoji mladosti zaročil z božjo Modrostjo, ga je le-ta vodila skozi vse življenje v osebnem, strogo asketskem svetniškem življenju ter v apostolskem delovanju za univerzalno Cerkev na poti k Arabcem, h Kazarom in slednjic k Slovonom, katerim je Konstantin-Ciril z izredno, od Boga navdihnjeno daljnovidnostjo preskrbel temelje pismenstva in kulturnega vzpona. Pri svojem misijonarjenju pri Slovanih se je bistroumno oprl na domači jezik tako v pripovedi kot v bogoslužju in s tem za 1100 let prehitel 2. vatikanski koncil. Zato mu je tudi sv. oče Pavel VI. letos ob 1100-letnici njegove smrti skazal toliko čast in zahvalo. Sev se je škof dr. Graber v pridigi spomnil tudi sv. Metoda, enako velikega in odličnega moža v cerkveni zgodovini, ki je tudi ne samo s slovanskimi, marveč tudi z nemškimi narodom povezan po svoji usodi, moža-svetnika, ki je z mučeništvom v triletni ječi neomajno vztrajal v zvestobi sv. očetu in velikim idealom krščanskega univerzalizma.

Po sv. maši je zadonela po vsej cerkvi mogočna zahvalna pesem v nemščini, nato pa je v škofijskem dvorcu za izbrance bila intimna slovesnost (Festakt), ko je regensburški škof znova osebno imenoval in se zahvalil za udeležbo dragim gostom, ki so tudi izrekli tople besede za tako lepo prireditvev in izročili nadškofu in stol-

Dva in dvajset ur sta Armstrong in Aldrin, prva človeka, ki sta prišla na luno, stala na njenem površju. Vse to je sedaj že zgodovina, kajti vesoljska ladja se vrača proti zemlji.

»Orel je pristal.« S temi besedami je Neil Armstrong v nedeljo, 20. julija ob 22,18 po italijanskem času po radiu sporočil, da se je lunina ladja z imenom »Orel« s svojimi štirimi nogami dotaknila luninih tal.

nemu kapitlju svoja darila. Bolgarski zastopnik je podaril knjigo bolgarskih cerkvenih fresk, slovenski zastopnik pa je poklonil po tri velike podobe sv. Cirila in Metoda ter škofa Slomska, ustanovitelja bratovščine sv. Cirila in Metoda za cerkveno zedinjenje. Slovenske umetnine Slavka Pengova, Staneta Kregarja in Toneta Kralja so vsem bile na moč všeč. Sledila je slovesna potrditev »Slovenskega salzburško-regensburškega inštituta« (Institutum Salisburgo-Ratisbonense Slavicum). To je cerkvena ustanova, ki ima svoj sedež deloma v Salzburgu, deloma v Regensburgu, ki se trudi za izmenjavo stikov, znanstvenih in kulturnih, s Cerkvami na Vzhodu. Zlasti hoče ta ustanova proučevati zgodovinske odnose z Vzhodnimi Cerkvami. V ta namen prireja vsaka tri leta mednarodne kongrese za slovansko zgodovino, izmenjava častne predavateljice na bogoslovnih fakultetah in sestankih, štipendira vzhodne bogoslovce na katoliških bogoslovnih fakultetah in objavlja bogoslovna znanstvena dela.

Zanimivo je bilo poročilo tajnika tega inštituta prof. dr. Zagibe o dosedanjem delovanju, zlasti o zadnjih dveh kongresih leta 1963 in 1967. Tretji kongres se bo vršil prihodnje leto v spomin na sodbo sv. Metoda v Regensburgu in na njegovo triletno ječo v Ellwangenu. Predsednik, podpredsednik in člani inštituta so že naredili skorajda podroben program. Kongres se bo začel v Salzburgu, nadaljeval pa se bo v Regensburgu. Zaključil se bo verjetno z izletom in sklepno proslavo v Ellwangenu. Na III. kongres bo predvidoma prispel sam papežev legat iz Rima in v pričo njega bo izvršena sprava med »panonskim nadškofom« in regensburškim škofom, ki bo zastopnik nemškega episkopata. Kot znano, je sv. Metoda, nadškofu panonskemu, bila storjena velika krivica ne samo zaradi obsodbe v Regensburgu in ječe v Ellwangenu, marveč tudi zaradi uničenja obnovljene sirmijske, panonsko-slovenske nadškofije.

Po uradnem sestanku so se udeleženci zadržali še v daljšem pristrémem zasebnem razgovoru. Bolgarski in srbski zastopnik sta slovenskega zastopnika povabila na obisk v Sofijo in Beograd tako na bogoslovno fakulteto kot tudi k višjim cerkvenim osebnostim. Slovenski zastopnik, ki je prav v mesecu maju prejel od bolgarskega patriarha Kirila posebno pismo in zahvalo za knjigo »Zvezdi našega neba« in nekaj prej od srbskega patriarha Germana vzpodbudo za nadaljevanje »naučnog rada« (znanstvenega dela) v okviru »Bogoslovnih prispevkov k edinstvu Cerkve«, je povabilo sprejel.

Dr. M. T.

Novo katol. svetišče v Črni gori

Na praznik sv. Petra in Pavla je apostolski delegat za Jugoslavijo nadškof Cagna posvetil novo cerkev v čast Mariji Pomočnici v Titogradu v Črni gori. V mestu in okolici je 6.000 katoličanov, cerkve pa ni bilo nobene. V cerkvi je prostora za 2.000 ljudi. Novo cerkev so zgradili salezijanci in jo tudi oni upravljajo.

Po tem pristanku sta vesoljca legla k počitku, njun tovariš Collins pa je v komandni ladji naprej krožil okrog meseca. Sprva je bilo določeno, da bo Armstrong zapustil ladjo v ponedeljek ob 8,02 po našem času. Toda ker sta se oba kozmonavta čutila spočita, je do izkrcanja prišlo že dobre tri ure poprej. Ob 4,57 dne 21. julija 1969 je Armstrong kot prvi človek stopil na lunina tla. Aldrin mu je nato sledil ob 5,16.

Ob svojem dotiku z zemljo je Armstrong izrekel tele besede: »To je majhen korak za človeka, toda velik za človeštvo.« Ker je težnost na luni šestkrat manjša kot na zemlji, se je gledalcem na televizijskih zaslonih zdelo, da se premikata kot topaljača pod vodo. Armstrong je s televizijsko kamero posnel tudi večji del lunine pokrajine, ki je bila videti pokrita s kraterji in velikimi kamni. Potrjeni so bili tako podatki, ki so jih bile prispevale sonde, ko so pristale na mesecu, da je namreč površina Morja tišine, kjer se je ladja spustila na tla, pokrita s precej trdno skorjo, ki pa jo prekriva tenka plast prahu raznih in ozračju zgorelih meteoritov.

Armstrong in Aldrin sta nabrala skupaj 27 kg raznih vzorcev kamena, ki sta ga potem spravila v notranjost kabine. Na luni sta pustila ameriško zastavo, potresomer in posebno zrcalo za odbijanje žarkov. Nato sta začela misliti na povratek. Prvi se je povzpela po stopnicah v kabino Aldrin, sledil mu je Armstrong. Ura je kazala tedaj 7,09 po italijanskem času. S tem je bilo prvo raziskovanje meseca po človeku končano. Armstrong je preživel na lunini površini dve uri in deset minut, Aldrin pa eno uro in 54 minut.

Kozmonavta sta ostala na luni, zaprta v kabini svoje ladje, ves ponedeljek do 19,54. Tedaj se je vozilo dvignilo in se namerilo v krožni tir okoli lune. Tam se je približalo matični in se z njo spojilo. V terek zdutraj in se je po veljniška ladja »Columbia« iztrgala iz luninega težnostnega območ-

ja in začela drveti proti zemlji. Po programu naj bi vesoljci pristali ta četrtek popoldne na Tihem oceanu.

Medtem ko se je ameriški podvig uspešno zaključil, pa ne moremo istega reči o sovjetski avtomatični kabini-robotu »Luna 15«, ki so jo Rusi poslali na mesec prav v času, ko so se ameriški astronomi pripravljali na izstrelitev svoje ladje. Kakor vedno, se je tudi to pot zagnila Moskva v skrivnosten molk, tako da so se nekateri bali, da gre za kako nepošteno spletko. Sedaj je jasno, da sonda ni dosegla svojega namena. Pri bližanju luni je imela preveliko hitrost, tako da je tresčila s silo na površje in se ob 17,50 zadnji ponedeljek razbila. Sovjetska časopisna agencija Tass je nato samo lakonično javila, da je »Luna 15« pristala na luni in s tem »končala svoje poslanstvo«.

Radio Moskva je uspehu ameriških astronomov posvetil le nekaj skopih besed. Tudi list »Pravda« je dal veliko večjo pozornost poletu sovjetske sonde »Luna 15« kot pa ameriškega pristanka na luni. Odpravil ga je s šestimi (!) vrsticami na prvi strani spodaj pod srednje važnim naslovom »Na luni«. Sovjetska televizija pa je prikazala svojim gledalcem prve Armstrongove korake na mesecu. Celotna oddaja je trajala sedem minut in pol.

Pri tem si lahko predstavljamo, kako drugače bi komunistični in sopotniški tisk poročal, če bi bili prišli Sovjeti prvi na luno. To bi bilo slavospevov socialistični znanosti in socialističnemu sistemu, če bi Rusom uspelo, kar so dosegli Amerikanci. Ves uspeh bi dobil izrazito političen in propagandističen izraz. Tako pa se je zgodilo, da je bila na našem mrtvem zemeljskem satelitu prvič izrečena od razumnega bitja beseda BOG. Človek je dal priznanje Stvarniku vesoljstva, saj bolj ko vanj prodira, bolj majhnega in neobgljenega se čuti pred temi ogromnimi razsežnostmi.

Pred papeževim potovanjem v Afriko

Naglo se bliža dan papeževga potovanja v Ugando, ki bo 31. julija. Sv. očeta bodo spremljali na potovanju trije kardinali in sicer: dekan kardinalskega kolegija Tisserant, državni tajnik Villot in prefekt kongregacije za misijone Agagianian. S sv. očetom bodo potovali tudi nadškofje: Benelli, Casaroli in Martin. Novost je v tem, da bo v papeževem uradnem spremstvu tudi laik Joseph Amichia kot predstavnik papeške komisije »Pravičnost in mir«.

Sv. oče bo potoval z letalom družbe za Vzhodno Afriko. Ob svojem obisku v Ugandi bo sv. oče posvetil 12 afriških škofov in sicer: štiri za Ugando, po dva za Kenijo in Nigerijo, po enega za Zambijo, Gabon, Kamerun in Alto Volta.

Španija je postala kraljevina

Na referendumu leta 1947 se je špansko ljudstvo v veliki večini izreklo, naj bi bila Španija po Francovem odhodu zopet ustavna kraljevina. V terek, 22. julija je španski voditelj (caudillo) Franco, sklicujoč se na izid tega ljudskega glasovanja,

predložil španskemu parlamentu, Cortes imenovanemu, naj odobri imenovanje princa Juana Carlosa Borbonskega za bodočega španskega kralja. Imenovanje bo postalo pravomočno v trenutku, ko bo general Franco umrl ali se umaknil z oblasti.

General Franco je še dodal, da je monarhistična oblika države vse prej kot nekaj konservativnega. Dokaz za to so severnoevropske kraljevine, kjer je očiten vsestranski napredek in na vsak korak zaznana družbena učinkovitost tega sistema.

Španski parlament je Francov predlog sprejel z večino 431 glasov, 19 jih je bilo nasprotnih, 9 se jih je vzdržalo, 34 poslancev pa je bilo iz dvorane odsotnih. Novi kralj bo do nastopa nosil naslov »Príncipe de España«. Poročen je s Sofijo, sestro grškega kralja in izgnanstvu Konstantina. Ima že tri otroke, med njimi dečka prestolonaslednika.

Z imenovanjem Juana Carlosa za španskega kralja je vsaj trenutno propadla kandidatura Huga Borbonskega, ki je predstavnik veje tako imenovanih karlistov in poročen z Ireno Holandsko. Njun zakon pa je brez otrok. Za lanski božič je Franco Huga izgnal iz Španije.

Slovensko romanje v Španijo

(Nadaljevanje in konec)

BARCELONA

Barcelona je veliko mesto, ki ima preko dva milijona prebivalcev. V pristaniškem delu je vse prej kot privlačna, toda bolj ko greš v njeno središče, bolj se ti od krije, da je to moderno in napredno gospodarsko velemesto.

Barcelona je sestavljena iz tkzv. gotske četrti, ki je nekdanje rimsko mesto v obliki četrkotnika z ozkimi ulicami ter iz modernih naselij s širokimi avenijami. V pristanišču je mogočen spomenik Kristofu Kolumbu. Ta je bil namreč slovesno sprejet prav v Barceloni, ko se je prvič vrnil iz novo odkrite Amerike. V gotski četrti je zlasti bila vredna ogleda katedrala s pričetkom iz leta 1298 in dovršeno v 15. stoletju.

Nekaj posebnega je tudi Sagrada Família, cerkev posvečena Sv. Družini v značilnem novogotskem slogu. Svetišče so začeli zidati že leta 1884, a je še vedno nedovršeno. Cerkev naj bi bila dolga 110 m, visoka 45 m s sedmimi ladjami ter imela 12 stolpov 100-115 m višine. Praktično ni tujca, ki si ne bi ogledal te arhitektonske zanimivosti.

Barcelona ima tudi dva razgledna griča: Montjuich in Tibidabo. Montjuich je ime za rimski Mons Jovis (Jupitrov hrib) ali Mons Judaicus (Judovski grič). Vzpetina, visoka 213 m, ima na vrhu starodavno trdnjavo in vrsto lepih parkov ter veličastnih palač.

Tibidabo je višji: 532 m. Ob njem se razprostira vse mesto. Sredi hriba je živalski vrt, na vrhu pa prostrano zabavišče, kakor dunajski Prater. Poleg zabavišča pa stoji na najvišji točki narodno svetišče Španije, posvečeno Srcu Jezusovemu in dograjeno leta 1911. Tu so naši duhovniki v somaševanju v torek na večer opravili prvo občestveno sv. daritev za vse romarje.

V četrtek, 10. julija smo že v ranem jutru pospravili svoje kovčke. V koloni smo počasi zapuščali Barcelono. Ozirali smo se na vse strani s tiho željo, da bi se čimprej vrnil v ta kraj. Mladina ni mogla prikriti navdušenja in slišati je bilo glasno vzklikanje: Nasvidenje Barcelona! Nasvidenje Montserrat!

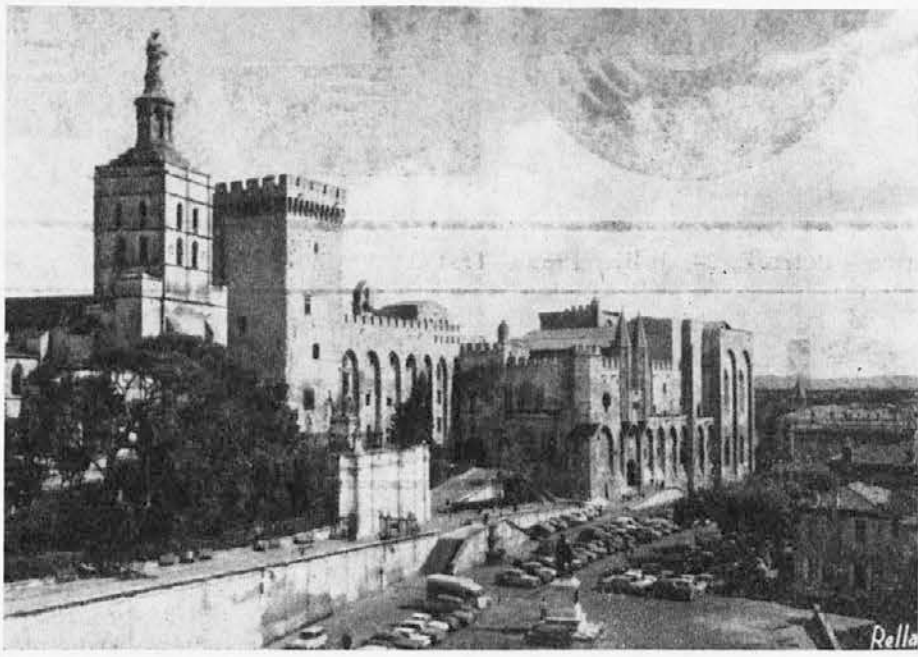
Pot smo nadaljevali ob obali Katalonije in smo še ves čas občudovali gore, edinstvene na svetu. Tako smo se preko Gerone v Pirenejih vedno bolj bližali špansko-francoski meji pri La Jonquieri in nemoteno vozili skozi. Kakšnih sedem kilometrov od prehoda je bila cesta zagrajena in smo morali zapeljati v desno. Tam so nas čakali francoski cariniki z ostrimi obrazi. Pregled je bil natančen, da smo imeli več kot eno uro zastonja.

SKOZI FRANCIO

Kakor hitro smo prestopili na francoska tla, smo zagledali lepo obdelane vinograde. Vozili smo se namreč po slikoviti pokrajini v obilju sonca ob morju, ki je bogata z vinsko trto. Vse to je privabilo iz nas lepe slovenske hvalnice trtici in njenemu Stvarniku. Slovenska pesem je pozdravljala to lepo pokrajino. Prvi postanek smo imeli v mestu Narbonne, od koder se odcepil pot v Lurd. Mesto samo šteje 32.600 prebivalcev. Ima častljivo preteklost. Že za časa Rimljanov je bilo važno pristanišče za žito in vino, kar je še danes. Kras mesta je veličastna katedrala sv. Justa iz 15. stoletja, ki se visoko dviga nad ostale zgradbe. V Narbonne smo prispeli z veliko zamudo in zaužili na pladnju dobro kosilo, ki je vsem teknilo. Tu je eden izmed naših avtobusov naredil nehoto ogled mesta po dolgem in počez, ker je zgrešil cesto in tako so si njegovi potniki za kosilo morali preskrbeti značilni francoski kruh — pol metra dolge štruce.

Ker smo bili v zamudi, smo morali pohiteti z vožnjo, da smo mesta Béziers, Montpellier in Nimes samo prešli. Béziers je slikovito mesto s 65.000 prebivalci pokrajine Spodnjega Languedoca, ki je nastalo še ob času Rimljanov.

Montpellier je zelo modernega sloga in ima nad 100.000 prebivalcev. To je veliko tržišče za cenjena provansalska vina. Nimes je mesto še iz časov cesarja Avgusta (19 pr. Kr.). Nosi tudi ime »Francoski Rim« zaradi mnogih starodavnih spomenikov. Na noč smo prispeli v Avignon, ki se je v sijaju luči zrcalil v vodah mogočne reke Rodana. Tukaj smo se porazdelili po hotelih. Zjutraj smo vsi zopet dobre volje nadaljevali romarsko pot v medsebojni ljubezni. V Avignonu smo imeli skupno pobožnost v cerkvi Notre Dame des Doms.

Pogled na baziliko Notre Dame des Doms (12. in 15. stol.) in palačo papežev (14. stol.)

MESTO PAPEŠKE SUZNOSTI

Avignon je zgodovinsko važen, ker so tu stanovali papeži v 14. stoletju celih 70 let (1307-1376). Takrat so papeži prinesli svoj sedež iz Rima zaradi neprestanih vdorov in plenjenja po raznih najemniških vojskah. Tam so si zgradili mogočno palačo, ki še danes privlači stotisoče obiskovalcev leto za letom. »Papeška suznost v Avignonu«, kot so jo pozneje imenovali, je prenehala, ko se je Urban V. vrnil v Rim na prigovarjanje sv. Katarine Sienke. Prav tu v Avignonu smo se seznanili s težavami v Cerkvi, ki so jo spreminjala skozi vsa stoletja do današnjega dne. Spoznali smo, da je Cerkev ostala v vseh časih in za vse ljudi svetilnik, ki kaže človeštvu pot resnice, pravice, ljubezni in miru. In zavest, da vsi mi tvorimo Cerkev, nam je vzbudila željo po našem notranjem spreobrnjenju, da bo Cerkev nadaljevala aelo ustanovitelja v izvrševanju božje volje.

Nato smo odpotovali v Cannes, kjer nas je čakalo kosilo. Pot smo nadaljevali po Sinji obali prav v času cvetočih kaktusov. Na tej obali so se med lepo urejenimi vrtovi ponosno dvigale prelepe palače. Če smo iz avtobusa gledali v eno smer, smo toliko lepega zamudili na drugi strani. Navdušeni smo bili in vožnja je prehitro potekala. Biser Sinje obale je Nica, ki ima 250.000 prebivalcev in je lepo moderno mesto. Zal, da smo morali peljati kar naprej in skozi Montecarlo, kjer smo le od daleč pozdravili slavno znano igralnico. (Le goriški avtobus se je tu ustavil za kratek čas.)

SPET V ITALIJO

Zvečer smo prispeli do meje v Mentonu in nato brez težav prestopili v Italijo. Katalce na uri je bilo treba premakniti naprej zaradi italijanskega poletnega časa. V obmejnem mestu Ventimiglia smo se ustavili, kjer smo dobili dobro večerjo in potem nadaljevali pot v Savono, kamor smo prispeli ob treh čez polnoč. Hiteli smo h kratkemu počitku, a vendar smo se zjutraj srečali v dobri volji. Pri zbiranju ob avtobusih smo zadovoljni obujali spomine. Začel se je tako zadnji dan

Kardinal Suenens in rimska kurija

Poročali smo že v enem naših uvodnikov o izjavah, ki jih je bil dal belgijski kardinal Suenens na račun rimske kurije. V njih je grajal njeno okostenelost, kar pomeni seveda veliko oviro za delovanje Cerkev v sodobnem svetu.

Očividno ta kritika v Vatikanu ni ravno prijetno odjeknila. Zdi se, da je vznevoljila tudi sv. očeta, saj je le-ta v nagovoru kardinalom omenil napade na cerkvene ustanove, ki »niso primerni in morejo Cerkev samo škodovati«.

Kardinal Suenens pa je ostal na svojem stališču. »Navaditi se je treba — je dejal — da ima nekdo v Cerkvi tudi svoje mnenje. Vsako reševanje problemov namleti na kritiko, ki pa potem pomaga reševati najtežja vprašanja. Če nekateri mislijo, da je treba taka vprašanja obravnavati za zaprtimi vrati, so v veliki zmoti. Danes je potreben odprt in svoboden razgovor v Cerkvi, ki pa mora biti prežet z ljubeznijo do Kristusove ustanove in do njene avtoritete. Takšen dialog je znamenje polnosti moči in življenja v Cerkvi. Vobče pa — meni kardinal — je vsaka nestrpnost pod videzom skrbi za edinost Cerkev za isto Cerkev zelo škodljiva. Saj če razpravljamo o načinu uveljavljanja

potovanja. Iz Savone do Pavije smo brzeli po krasni in drzno speljani avtocesti.

Pavija je mesto ob Ticinu in je bila v času preseljevanja narodov vojaško oporišče za obrambo rimskega imperija pred vdori barbarov. Langobardi so v 8. stoletju napravili iz nje svojo prestolnico. Leta 1525 so Spanci pri Paviji porazili francoskega kralja Franca I. Tako je bila Pavija do leta 1713 pod špansko oblastjo. Ponaša se z eno najstarejših italijanskih univerz. Bazilika sv. Mihaela je iz 12. stoletja in mogočna stavba »Il Castello« je nastala v 14. stoletju. Pavija je svetovno znana tudi po svoji kartuziji (Certosa di Pavia), ki se nahaja v bližini mesta. Ta mojstrovina je iz leta 1396 in velja za enega najlepših umetniških kompleksov v Italiji. Potrebno je bilo pet stoletij, da je ta umetnina dobila svoj sedanji izraz. Bili smo prevzeti in očarani, ko so nam menihi razkazovali te umetnine.

V tej kartuziji se je naše romanje uradno zaključilo. Bogu smo darovali skupno mašo, pri kateri smo se ob somaševanju naših duhovnikov strmili v skupnost ljubečih se božjih otrok.

Z ubrano pesmijo smo dajali Bogu čast in hvalo za vse prejete milosti. Naša potujoča Cerkev se je vračala v domove, v župnije, kamor naj bi se vrnila boljše.

Ta pot ni bila ne izlet ne romanje kot ga poznamo iz prejšnjih časov, ampak srečanje ali vsaj približevanje k Bogu po Mariji.

Naj nam ohrani stik z Bogom v vsakem trenutku našega življenja pri vsakdanjih delih in srečanjih z bližnjim. Tako so nas poslali v svet naši skrbni voditelji, kot je to storil Jezus z apostoli.

Vsi romarji smo hvaležni vsem voditeljem s prošnjo, da bi še organizirali potovanja takega značaja.

V Paviji smo imeli še kosilo in takoj nato nadaljevali pot po avtocesti Milano-Mestre. Lepo je bilo videti kolono petih avtobusov, ki so nas vozili vedno bliže naših krajev. Zvečer smo prispeli v Mestre, kjer nas je čakala okusna večerja. Okrog enajste smo spet zasedli svoja vozila. Polagoma so se avtobusi praznilni v vmesnih krajih. Z nekoliko zamude smo se vsi zdravi in zadovoljni vrnil domov.

cerkvene avtoritete, to še daleč ne pomeni, da hočemo s tem kritizirati samo ustanovo cerkvene oblasti.«

Ne smejo kandidirati za poslanca

Portugalska škofovska konferenca je na zadnjem zasedanju sklenila, da ne dovoli nobenemu katoliškemu duhovniku kandidirati za poslanca v portugalskem državnem zboru. Z veseljem so škofje pozdravili vrnitev škofa iz Porta. Po enajstih letih se je namreč škof Antonio Ferreira Gomez smel vrniti iz izgnanstva.

Slovensko odposlanstvo v Rimu

V torek je delegacija Slovenske skupnosti, ki so jo sestavljali dr. Stoka, župan Drago Legiša in prof. Sah, bila na daljšem razgovoru na prosvetnem ministrstvu v Rimu. Podtajniku poslancu Rosattiju je temeljito obrazložila vprašanje slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem. Na razgovoru je bilo govora med drugim tudi o bližnji ustanovitvi slovenske industrijske šole v Trstu. Podtajnik Rosatti je obljubil delegaciji svojo pomoč.

NEKDAJ IN DANES

Vsi, ki smo hodili v šolo, vemo, da je bilo nekdanj vsako versko ali moralno prerekanje končno, kadar je spregovoril papež. Po prvem vatikanskem cerkvenem zboru so bili nekateri celo mnenja, da po razglasenju papeževih nezmotljivosti ne bo več vesoljnih cerkvenih zborov in bo papež sam kot nezmotljiv učitelj vodil dalje Petrov čoln. Drugi so šli še dalje in smatrali, da so nezmotljive tudi papeške okrožnice. Čas je pokazal, da so bili bolj v zmoti.

Janez XXIII. je skoraj po devetdesetih letih po prvem sklicani drugi vatikanski cerkveni zbor, Pavel VI. ga je po njegovi smrti nadaljeval. Tako se je zgodilo, da je drugi vatikanski vesoljni cerkveni zbor natančneje določil juridično obliko papeževih nezmotljivosti. Čas je pokazal tudi, da papeške okrožnice niso učenje »ex-cathedra«, temveč le učenje, ki katoličane v danem času zavezuje na njih izvrševanje. Se več se je pokazalo namreč, da tudi dani čas za vse dežele in za vse okoliščine — ni enak.

V teh okoliščinah večje verske svobode, potrebe dialoga in težnje po zedinjenju vseh kristjanov v eno je Pavel VI. izdal svojo okrožnico »O človeškem življenju«. Smatram, da se je sedanji papež ob izdaji okrožnice živo in popolnoma zavedal, v kakšnem času izdaja tako važno okrožnico. Gotovo je vedel natančno, da bo postavljena »v padec in vstajenje mnogih«, toda kljub temu ali pa morda prav zato jo je izdal, ker pač njegova prva naloga je — oznanjati evangelij.

Če so splošna navodila vesoljnega cerkvenega zbora, po njih izvršene spremembe v cerkvenem življenju in razne, po cerkvenem zboru izdane okrožnice, naletele le na lahek odpor nekaternikov, je treba to pripisati dejstvu, da so pač veljale za vse, kar je po mnenju mnogih isto, kakor — za nikogar. Tudi okrožnica »O napredku narodov« je doživela podobno usodo. Na desetine visokih državnikov zapada je zapelo hvalnico papeževi modrosti, mu poslala čestitke in zahvalna pisma. Preko tega pa državniki seveda niso šli. Niso namreč doumeli, da je bilo neizvajanje učenja »Rerum novarum« krivo komunističnih zmag med obema vojnama in zlasti neposredno po drugi. Helder Cámara in več drugih brazilskih škofov z njim so bili, ker so hoteli »Populorum Progressio« dosledno izvajati, od strani ka-

toliških brazilskih vladnih krogov ožigosani kot — komunisti. Pri tem seveda ne smemo pozabiti, da se je isto dogajalo s prvobornitelji krščanskega socialnega gibanja v Srednji in Vzhodni Evropi v času med dvema svetovnjima vojnama.

Ako pa so vsa našeta dogajanja ostala samo v vrhovih družbenega življenja, je bila usoda okrožnice »O človeškem življenju« drugačna. Posegla je namreč v vse družbene plasti in našla v vseh odmev. Vladarji »krščanskega zapada« so jo sprejeli ali brezbrizno, ali vsaj do skrajnosti hladno. Vodstvo nobenega krščanskega naroda ni spremenilo zakonov o regulaciji rojstev, razporokah in splavih. Tudi čestitke in zahvalna pisma so bila redka in še ta hinavska. Zgodilo se je celo več. Celo med hierarhi in duhovniki so se našli, ki so se postavili na stališče, da papeške okrožnice niso nezmotljivo cerkveno učenje in torej vernika ne vežejo v vesti, temveč odvsi od svobodne presoje posameznikov, oziroma zakonskih parov v koliko in kako se bodo naukov te okrožnice držali. »Verniki« so pač deloma sledili naukom teh svojih »pastirjev«, deloma so dodali zraven še nekaj lastne »svobode« in šli še dalje. Neka deklarirana slovenska katoliška dama mi je v debati o tem vprašanju pred kratkim dejala naravnost: »Papež se je zmotil. Naj izpove svojo zmotilo!« Duhovna kriza in propadlost zapada je pač ob tej priliki prišla na svoj vrhunec. Naj bo samo mimogrede povedano, da vzhod, niti preko svojih vladarjev, niti preko svojih cerkv ni napadel papeške okrožnice »O človeškem življenju«; nekateri patrijarhi so celo javno izpovedali svojo solidarnost z njenim učenjem iz enostavnega vzroka, ker je naravno in s tem — evangeljsko.

Naj bo kratko tukaj omenjen tudi molk, v katerega so se zavili nekateri ordinariji in višji dušebrižniki v skrbi, da ne bi zgubili svojih zvestih »ovčic«. Pri tem tudi nikaner ne pozabimo, da so mnoge krive vere nastale v Cerkvi prav zaradi odpora in tudi molka nekaternikov ob vsakem novem učenju Rima. Pa še to naj bo poudarjeno, da Rim ob tej priliki ni učil ničesar novega, temveč je samo potrdil vse staro in dopolnil, kar je smatral za potrebno, prav po Kristusovih besedah: »Nisem prišel postaviti razvezovat, ampak jo dopolniti!«.

Maks Jan

OKNO V DANAŠNJI SVET

Prva sinoda v Vzhodni Nemčiji

V Dresdenu v Vzhodni Nemčiji se je sredi junija končalo prvo zasedanje sinode škofije Meissen, pod katero spadajo tudi Lužiški Srbi, kolikor je med njimi katoličanov. Na tem zasedanju se je zbralo okoli 100 duhovnikov in 60 laikov. Gradivo za sinodo so pripravljali tri leta v 16 komisijah. Osnovna misel sinodalnega dela je bila »soodgovornost laikov in duhovnikov za rast božjega ljudstva«. Duhovniške konference, skupine laikov, župnijski sveti in posamezniki so pripravili 867 predlogov, kako izboljšati delovanje Cerkev v sedanjih razmerah meissenske škofije.

Na prvem in zadnjem sestanku tega zasedanja so bili navzoči tudi zastopniki luterancev in oblasti. Sinodalni člani so s posebno brzojavko izrazili sv. očetu svojo vdanost, vztrajnost v katoliški veri in svojo zvestobo. Sinodalne razprave so potekale v duhu prizadevanja, da bi v škofiji čim preje in čim zvesteje uresničili smernice zadnjega vatikanskega koncila.

S to sinodo so tudi začeli pripravo na skupno sinodo katoliških škofij Vzhodne Nemčije. Ta sinoda se bo sestala leta 1972.

Misijonska škofija prispeva za misijone

Nadžkofija Karači v Pakistanu je prva škofija v misijonskih deželah, ki je poslala kongregaciji za širjenje vere svoj prispevek v znesku 2.000 rupij. Znesek je skromen — 262.000 lir —, vendar je velikega pomena, ker kaže voljo misijonskih škofij, da se vključijo v misijonsko delo vesoljne Cerkev.

Cerkev v Perú

Cerkev v državi Perú v Južni Ameriki je napravila točen inventar vse svoje imovine. Kardinal Landazuri je izjavil, da perujske škofje ne morejo ostati brezbrizni pred tolikšno socialno krivico, ki je v državi, in katere posledice sta revščina in zaostalost. Zaradi tega se bodo perujski

ski škofje resno zavzeli za socialno reformo in poskrbeli, da bo Cerkev v državi zadobila pečat radovoljnega uboštva.

Sami se bodo obhajali

Belgijski škofje so dali dovoljenje, da morejo verniki pri sv. obhajilu prejeti z roko sveto Rešnje Telo. Duhovnik položi hostijo na levo roko in vernik se z njo obhaja. Jasno je, da se verniki lahko še nadalje obhajajo po stari navadi. Tudi francoskim škofom je Sveta stolica dala enako dovoljenje.

Ali bomo s takšnimi liturgičnimi novotarijami postali boljše ljudje in boljše kristjani? (Ured.)

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Sporod od 27. julija do 2. avgusta

Nedelja: 9.30 Folklorni festival v Kopru. 11.50 Otroška matineja: Disneyev svet. 18.15 Vozovnica za tomahawk, am. film.

Ponedeljek: 18.30 Pravljična: Medvedov godrnjavček. 20.35 TV drama: A. Mosov-Difl: Težka srčna operacija. 22.00 Glasbena oddaja. 22.45 Waterpolo: Jadran (Split) : Mladost.

Torek: 18.25 Risanka. 18.35 Po Sloveniji. 18.55 Obrežje - oddaja za italijansko narodno skupnost. 19.25 Robert Hlavaty: Zdravnik in umetnik.

Sreda: 18.30 Naš čas. 18.55 Pisani trak. 19.15 Baletna lepljenka. 20.35 Jugoslavija pleše in poje, festival v Kopru. 21.35 Atletika Evropa: Amerika.

Četrtek: 17.45 P. I. Cajkovski: 12 mesecev. 18.00 Zapoje z nami. 18.35 Poljub življenja: Reševanje utopljenca. 18.45 Glasbena oddaja. 20.35 Lepa naša domovina. 21.15 Orion, film. 22.20 Atletika: Evropa: Amerika.

Petek: 18.30 Otroški serijski film: Jane Eyre. 19.00 Po Sloveniji. 20.35 30 stopinj v senci, film.

Sobota: 17.55 Narodna glasba. 18.25 Disneyev svet. 19.15 Koralni otoki. 21.35 Rezervirano za smeh. 21.50 Inšpektor Maigret.

Vogelni kamen Slovenika Stuttgart v slovenskih zastavah

»Kamen za ta zavod ni bil brez zveličavnega nagiba vzeti prav iz bližine groba prvaka apostolov,« tako je govoril papež Pavel VI., ko je 9. maja letos blagoslovil vogelni kamen Slovenika.

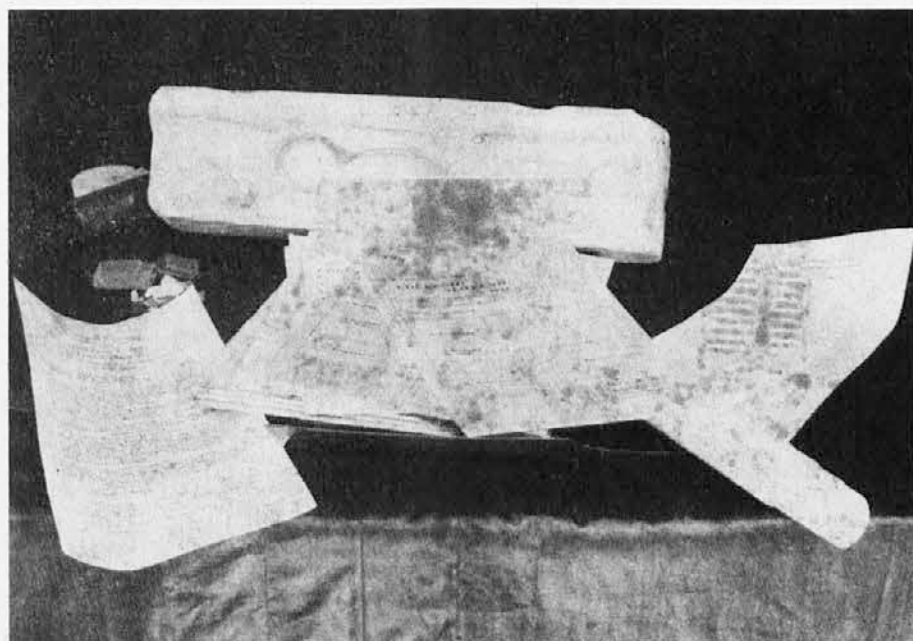
Lani smo obhajali 1900-letnico mučeniške smrti sv. Petra. V dolini pod Vatikanskim gričem je bil zgrajen Neronov cirkus, v katerem je bil sv. Peter križan z glavo navzdol, ker ni hotel umreti na isti način, kakor njegov Gospod. Truplo so kristjani spoštljivo pokopali na Vatikanskem griču, kjer je bilo takrat mestno pokopališče in sicer na tistem delu, ki je bil določil za pokop služabnikov in sužnjev. Mnogokrat so ob raznih preganjanjih skušali oblastniki prepričati, da bi se kristjani zbirali ob grobu sv. Petra, vendar so kristjani skozi tri stoletja ohranili spomin nanj in na kraj njegovega pokopa. Končno je le prišel čas, ko je cesar Konstantin leta 313 odločil, da so vse religije enakopravne in so kristjani smeli javno izpričevati svojo vero v Boga. Cesar sam je leta 324 začel z zidavo mogočne bazilike nad grobom prvaka apostolov. Baziliko so gradili trideset let in jo je dokončal Konstantinov sin Konstancij leta 354. Z zidavo si je cesar Konstantin nakopal veliko nejevoljo tako rimskega senata kot poganov v Rimu, ker je dal zrvnati precej-

šen del Vatikanskega griča, da je dobil prostor za baziliko in s tem skoro popolnoma razkopal, zasul in zrvnal mestno pokopališče.

Bazilika sama je bila zidana v obliki rimskih bazilik: imela je štiri stebrišča, ki so se končala ob prečni ladji, sredi katere je bila absida in pred njo oltar, ki je bil postavljen točno nad grobom sv. Petra. Po skoro 1200 letih se je papež Julij II. odločil postaviti na istem kraju večjo in mogočnejšo baziliko. Več desetletij so razni arhitekti izdelovali načrte, končno je bilo leta 1547 delo poverjeno Michelangelu. Staro baziliko so porušili skoro do temeljev. Ker so tla današnje bazilike približno za en meter višja od tal prejšnje, je ostalo okrog groba sv. Petra samo nekaj zidu stare bazilike, ki so ga enostavno zasuli, da so prišli do višine današnjih tal. Kmalu po svetovni vojni je papež Pij XII. poveril arheologom nalogo, naj raziščejo, kaj je pod tlemi bazilike. Tako

pa že stoletja verno krščansko ljudstvo. Sveto vero so prejeli iz Ogleja in Salzburga. Prva slovenska cerkev, Gospa Sveta pri Celovcu, je že stala pred 1200 leti. Vendar se je sv. vera utrdila pri nas šele, ko so naši predniki prejeli od svetih bratov Cirila in Metoda nauk v domačem jeziku. Pozneje so Slovenci postavili še mnogo lepih in znamenitih cerkva in posebej še božjih poti, kamor so se zaupljivo zatekali v časih stiske. Tudi tisti, ki so zapustili domovino in se naselili po raznih krajih širom sveta, so s seboj nesli zaklad svete vere in so po svojih naselbinah kmalu ustanovili nove župnije in tam pozidali cerkve, nekatere lepe in veličaste, druge bolj skromne, vendar vedno domače, saj so se v njih ob svojih duhovnikih in v družbi znancev počutili kot doma. Vsaj v cerkvi so začutili košček domačega kraja, ki so ga po sili razmer morali zapustiti.

Sedaj pa bo kamen iz bližine sv. Petra

Vogelni kamen Slovenika. Pred njim so načrti nove zgradbe, levo od načrtov je listina o blagoslovljivosti in nad njo drobci kamnov in opek za Slovence pomembnih svetišč, desno od načrtov je seznam dobrotnikov

je prišlo na dan skoro popolnoma ohranjeno pogansko pokopališče, pa tudi temelji in del zidovja Konstantinove bazilike. Iz tega zidu prav blizu groba sv. Petra je bil vzeti kamen, ki bo vogelni kamen Slovenika. Več kot 1600 let je bil v zidan v eno prvih cerkva na svetu.

Koliko zgodovine je šlo mimo njega! Ko bi nam lahko govoril, koliko bi nam lahko povedal! Videl je, kako so se kristjani veselili, da se jim ni bilo treba več skrivati, ampak so lahko javno izpričevali svojo vero; videl je, kako so s spoštovanjem hodili kristjani iz vsega sveta že v tistih časih na grob prvaka apostolov. Videl je, kako se je mesto razvijalo pa spet trpelo pod težkimi udarci barbarov. Bil je nema prič, ko sta na grobu sv. Petra molila sveta brata Ciril in Metod za vse slovanske narode. Ko so začeli graditi novo mogočno baziliko sv. Petra, je moral zginiti pod zemljo. Zakopan je ostal, dokler ga niso določili za temelj nove zgradbe — našega Slovenika.

Toda zdaj ne bo ostal sam. Vanj so zvrtili luknjo, v kateri bodo listine o ustanovitvi zavoda, o blagoslovljivosti kamna in seznam dobrotnikov. Poleg tega bo v njem in pozneje okrog njega še precej drugih kamnov in koščkov opeke raznih drugih za Slovence pomembnih svetišč. Ko je ta kamen že stal kot del krščanskega svetišča, so bili Slovenci še pogani. Danes so

dobili družbo majhnih kamenčkov in delčkov opeke iz vseh teh za Slovence pomembnih cerkva: iz stolnic v Ljubljani, Mariboru, Kopru in Gorici; iz opatijske cerkve v Celju, iz patriarhalne cerkve v Ogleju in iz stolnice v Salzburgu; iz cerkve Gospe Svete pri Celovcu; iz Marijinih božjih poti na Brezjah, Ptujski gori, Sveti Gori pri Gorici, Stari Gori v Benečiji, na Višarjah in v Strunjanu pri Kopru; iz cerkva sv. Vida, sv. Lovrenca in Marije Vnebovzete v Clevelandu, sv. Križa v Bridgeportu, sv. Stefana v Chicagu, sv. Jožefa v Jolietu, sv. Cirila in Metoda v New Yorku, iz Ameriških Brezij v Lemontu, sv. Cirila in Metoda v Lorainu (Ohio), iz slovenskih cerkva v Argentini in Avstraliji ter tudi z grobov božjih služabnikov Friderika Barage in Antena Martina Slomška.

Tako bo v tem kamnu simbolično pokazana vsa zgodovina Cerkve v Sloveniji: od apostola Petra, preko pokristjanjevanja, svetih bratov Cirila in Metoda in utrditve vere v Sloveniji, do naseljevanja v raznih deželah sveta pa vse do povezave Slovencev v cerkveno pokrajino.

Jošt Martelanc, Slovenik (Rim)

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Slovenija včeraj, danes, jutri

II. del

Konec junija je izšla v Celovcu pri Mohorjevi družbi nova knjiga prof. dr. Cirila Zebota o sodobnem razvoju v Sloveniji. Prva knjiga istega imena je bila kljub prepovedi vnašanja v Jugoslavijo — ali pa prav zato — leta 1967 v nekaj mesecih razprodana. Nanjo se je tedaj ihtavo spravil tudi sedanji predsednik jugoslovanske vlade Mitja Ribičič. Dr. Zebota je označil za ameriškega agenta, ki dela na razbitju Jugoslavije in stremi za tem, da bi se Slovenija naslonila na najbolj nazadnjaško imperialistično krilo v svetu... (Teorija in praksa, št. 8-9, avgust 1967).

Slovenci pa so hoteli prepovedano knjigo sami presoditi. Ribičičev napad nanjo je povzročil, da je knjiga množično vdrla v Slovenijo, kjer je šla iz rok v roke.

Druga knjiga presega prvo ne le po časovni sodobnosti, temveč tudi po razsežnosti vključene problematike. Poslužuje se velikih obletnic, ob katerih avtor razpravlja o slovenski sedanosti in prihodnosti. Te obletnice so: Dvanajst sto let krščanstva na Slovenskem; sto dvajset let programa Zedinjene Slovenije; ob stoletnici »Slovenskega naroda« in ljudskih taborov; ob petdesetletnici prve slovenske vlade; po petdesetih letih oktobrske revolucije; štirideset let posledic 6. januarja 1929; po petindvajsetih letih Osvobodilne fronte; tri leta brez Rankovića; po sovjetski zasedbi Češkoslovaške.

Vsa ta našeta poglavja kakor tudi »Izvirna suverenost republike« ter »Pismo slovenskim izobražencem in študentom« dajejo knjigi dr. Zebota še poseben pečat življenjske konkretnosti. Pričakovati je zato, da bosta zanimanje za novo knjigo in nje pravi pomen za nadaljnji razvoj skupnim slovenskim ciljem še večja kot sta bila uspeh in vpliv prve knjige.

»SLOVENIJA VCERAJ, DANES, JUTRI«, II. knjiga je napredaj v knjigarnah v Celovcu, Beljaku, Gradcu, Gorici in Trstu. Cena knjige je 50 avstrijskih šilingov oz. 1250 lir. —ej

† Msgr. Janez Hladnik

36 V SLUŽBI
CERKVE IN NARODA
(SPOMINI)

Vsa veličina in ves napredek našega naroda sta prišla po duhovnikih, tako je bilo od nekdaj v narodovi duši zapisano. Zato ne gre pri tem za baharjijo novomašnikove družine. Vse sorodstvo in vse soseseke hočejo tako in prispevajo vse, da bi bila nova maša res slovesnost vseh slovesnosti.

Moje sorodstvo je bilo številno, sosedov mnogo in poleg tega še razne posebne prijateljske zveze. Od hiše do hiše sva hodila z mojim novomašnim tovarišem. Vse po točnem načrtu, da nikogar ne izpustiva. Povsod obložena miza z vsem najboljšim, kar so premgli in nato pa še denarni dar za kritje stroškov. Povsod sva seveda delila podobice, ki sem jih dal natiskati kakih pet tisoč. Za geslo sem si izbral: »Glej, prihajam, da izvršim Tvo-

jo voljo.»

Zaradi široke žlahte sem odrinil novo mašo na tako pozno nedeljo. Pa me je še imelo, kako naj uredim zadevo z mojim sorodstvom na oni strani. Razmere so se namreč spremenile in je bilo primeroma že težko gibanje čez mejo.

Pa sva skombinirala z Lipetom, mojim novomašnim drugom, da greva 3. julija na Vrhniko. V teh dneh povabiva vse na tej strani meje. 10. julija bova v Sorici in od tam jo ureževa s kolesi na Primorsko čez Podbrdo in na Sveto Lucijo.

Vse nama je šlo dobro. Nobenih težav nisva imela s kolesi. Na Skofjo Loko, na Selce, Železnike in Zali log sva jo ubrala. Uživala sva vožnjo, gostoljubnost prijateljev duhovnikov in lepoto krajev, katere sem prvič videl. Sorica je majhen kraj in tamkajšnje navade v mnogem sličijo našim v Rovtahn.

Na Petrovem brdu je bila meja. Straža ni hotela vedeti ničesar o kolesih. Potni list je bil v redu, toda — peš. Do Podbrda je dve uri hoda, kaj pa naj storiš s kolesi? Pač najbolj bridko za kolesarja je peljati kolo za roge po lepi cesti nizdol.

Prav to se nama je zgodilo.

Toda tudi na komandi nisva nič opravila. Treba je bilo položiti dva tisoč lir kavicje za vsako kolo. Nazaj bi jo pa dobila ob povratku na istem mestu. Ni nama drugače kazalo kot pustiti tam kolesa. Izročila sva jih župniku, pa nadaljevala pot naprej z vlakom: v Gorico, Ajdovščino, mimo vipavskega Loga, kjer sva legla v senco ob mogočni romarski cerkvi za kratek počitek, nato pa še naprej čez Col do Cenca in čez Goro, kjer sva imela prvo postajo, lačna in žejna pri Kampelcu.

Kako blizu je bilo videti z Gore tja na Petkovec in prav v Rupo sva gledala. Toda kaj hočeš: kolesa sva imela v Podbrdu.

Tri dni sva potrebovala, da sva vse obšla: Zigonove, Pahovčeve, Kovačeve, Francovne, Gregorčeve, Bizarjeve, nato še v Klanik nad Spodnjo Idrijo in na avtobus ter ob Idriji do Sv. Lucije in z vlakom na Podbrdo.

Ko je v soboto zvonilo sveti večer in oznanjalo po vseh sosednih cerkvah, da bo jutri nova maša, sva do smrti utru-

Nekoliko pozno smo sicer prejeli poročilo, kako so letos slovenski delavci v Nemčiji praznovali na binškočno nedeljo, 25. maja svoj shod v Stuttgartu. A kljub zamudi se nam zdi umestno, da tudi naše bralce seznanimo o tem shodu.

Ob tej priliki je glavno mesto dežele Baden-Württemberg zažvelo v slovenskih barvah, saj so bile ob cestah razobešene slovenske zastave, skupini narodnih noš iz Esslingena in Holandije pa sta pritegnili veliko pozornost nemških prebivalcev in drugih tujcev v Stuttgartu.

Binškočna srečanja naših delavcev v Nemčiji hočejo poživeti versko in narodno zavest slovenskih delavcev, ki si morajo iskati kruh na tujem. Isti cilj je imelo tudi letošnje srečanje, ki je bilo pod geslom »Slovenec sem, tako je mati djalas«.

Udeležba je bila nepričakovano velika, saj je prišlo na prireditev 1800 slovenskih delavcev in delavk iz vse Nemčije. Celo iz daljnega Porurja (Oberhausen), Kölna in Münchna so prispela zastopstva, iz področja Mannheima in Frankfurta pa je pripeljala udeležence pet avtobusov.

Shod se je pričel s koncelebrirano sv. mašo. Cerkev sv. Gregorja v središču Stuttgarta je bila nabitost polna. V nagovoru je dr. Janez Zdešar iz Münchna posebno poudaril potrebo našega sodelovanja z delovanjem Sv. Duha v posamezniku in v človeških skupnostih, kot to izraža liturgija binškočnega praznika. Po maši so bile kratke šmarnice, med katerimi je vzorno pel litanije Matere božje moški zbor naših delavcev na področju Stuttgarta, ki si je nadel ime »Domači zvon«.

Doğa procesija z društveno zastavo in z narodnimi nošami na čelu se je po službi božji vila na Killersberg, kjer je bila v dvorani gospodarskega razstavišča popoldanska prireditev. Dvorana je zajela 1800 mladih slovenskih delavnih moči, katere so z navdušenjem pritrdirile vodilo srečanja: »Slovenec sem, tako je mati djalas«, ki je v velikih črkah viselo na steni lepo okrašenega odra.

V nagovoru k prazniku je izseljenki duhovnik Ciril Turk, ki deluje med našimi delavci na Württemberskem, med drugim podal naslednje misli: »Killersberg je postal danes slovenski tabor in ta mogočna dvorana košček nebes pod Triglavom. Ko vas vidim zbrane na 3. binškočnem srečanju v tako velikem številu, polne dobre volje, ognja, ponosa in smeha, potem moram reči, da je to izraz naše sončne domovine. Naša domovina je, danes v Killersbergu! Sonce pošilja svetlo-

bo, sonce ogreva, sonce prinaša veselje. To sonce je današnje srečanje, ko doživljamo košček naše domovine v bratski izseljenki skupnosti. Zato sije iz naših oči posebna svetlova, zato čuti naše srce posebno svetlovo, zato je naš korak vesel. Da, domovina, ti si kakor sonce! Ob tem srečanju pa vstaja v naši duši tudi velika prošnja: Naj bi naša domovina pod Triglavom kmalu objela tako materinsko, polno in svobodno, da je nam ne bi bilo treba več iskati v koščkih po tujem svetu! Današnje geslo nam polaga zahtevo, da nam vse, kar je našega, posebno naši pri srcu. V izseljenstvu je posebno naše: naša tiskana beseda, naša skupna maša, naša družabnost. Smatramo vse to za tako naše, da se z veseljem odzovemo vabilu, kjerkoli zagori plamenček tega našega. Današnje geslo nam nalaga dolžnost, da nikoli in nikjer ne zatajimo svoje matere, ki nam je ob zibelki vtisnila v dušo pečat slovenstva. Vedno in povsod hočemo čuvati in ohranjati našo besedo, našo pesem in naša kulturna izročila!»

Na sporedu so bili tudi slovenski narodni plesi, katere je predvajala slovenska folklorna skupina iz Holandije, nastop moškega zbora naših delavcev iz področja Stuttgarta, deklamacija Simona Jenka »Pobratimijaa«, velika tombola in vesela družabnost ob zvokih kvinteta Slavčka.

O poteku binškočnega srečanja naših delavcev v Stuttgartu sta lepo poročala časopisa Stuttgarter Zeitung in Stuttgarter Nachrichten ter tako seznanila nemško občinstvo z našimi problemi in težnjami.

C. T.

Seja sveta Slovenske skupnosti

Pred kratkim je bila seja sveta Slovenske skupnosti, ki jo je vodil predsednik sveta dr. Matej Poštovan.

Razprave o dolinskem regulacijskem načrtu so se udeležili tudi dolinski občinski svetovalci Slovenske skupnosti s prof. Lojzotom Tulom na čelu ter predstavniki posameznih vasi dolinske občine. Imenovana je bila posebna komisija, ki jo sestavljajo predvsem dolinski občani, ki bo pomagala našemu človeku, da bo lahko po toliko krivičnih razlastitvah vsaj še na preostalem koščku svoje zemlje mirno živel in delal.

Na dnevnem redu sta bili še poročilo izvršnega odbora in pretres važnih organizacijskih vprašanj.

Nastop slovenske folklorne skupine iz Holandije na tretjem binškočnem srečanju slovenskih delavcev v Nemčiji 25. maja letos v mestu Stuttgart

jena rinila iz Zirov proti Rovtahn, kjer je že bilo vse nared.

SLOVO OD MLADOSTI

Ne vem, če bi se tako po pravici reklo, kajti duhovnik je prav s svojo posvetitvijo zapisan večni mladosti...

Pa vendar: V soboto zvečer se je zbralo vse tisto, kar je bila moja otroška mladost v Rovtahn: otroci, tedaj že dekleta in fantje in celo poročeni nekateri, ki so z mano hodili v rovtarsko šolo, ki so z menaj pristopili k obhajilni mizi in seveda nebroj tistih, katerih že nisem mogel več poznati. Za vse je bila nova maša velik dogodek in vsem se je zdelo, da jo doživljajo skupno z menoj kot nekaj svojega.

Pevci so zapeli kot so znali samo v Rovtahn. Imeli smo res odlični pevski zbor pod vodstvom mežnarjeve Matilde. Vsa mežnarjeva družina je živela posvečena cerkvenemu in prosvetnemu petju.

Toda to splošno veselje se je moralo kmalu končati, da mi dajo čas za potrebnih počitek. Pa prvi gospod Matevž: »Janez, da ne boš imel problemov jutri, boš

nocoj večerjal samo kisl mleko.« Izkušnost in modrost gospoda Matevža sta bili neoporečni. Res sem večerjal le kisl mleko.

Ko so se pa ob treh zjutraj razmajali zvonovi in udarili prelepo melodijo svetega jutra, je zabobnelo po mojem črevesju, ki se je po malem izpraznilo na najbolj nasilen način. Kakšno protislovje s prelepo harmonijo zvonov, ki so tako nebeško peli v novi dan.

PRVA SVETA DARITEV

Tako sem z lahkoto dočakal Vélikega gosta za to slovesno daritev. Glede asistence je bilo vse preskrbljeno. Novomašni govornik je poudaril, da je duhovnik iz ljudi vzeti in zanje postavljen. Ze ne bom živel zase, temveč za druge in tudi ne več jaz, marveč Kristus v meni.

Cudovite besede govora in misli, ki so v srcu odmevale, naj bi ostale pribite za vse dni...

Glej, prihajam, da vršim Tvojo voljo... Naj bo tako! Amen!

(Se bo nadaljevalo)

Slovensko strokovno šolstvo

Ze dolgo vrsto let zahtevajo slovenski starši, naj oblasti omogočijo slovenskim otrokom strokovno izobrazbo v slovenskem jeziku. Kot znano, imajo slovenski mladinci, ki so zaključili obvezno srednjo šolo, na razpolago realno in klasično gimnazijo ter licej, učiteljske in trgovske akademije. Nujno potrebne so strokovne in tehnične šole, saj vsi nimajo veselja in možnosti, da bi se vpisali na prej omenjene šole. Razen tega mladinci z uspešno opravljenim strokovno šolo lahko najdejo primerno zaposlitev. Sram naj bo torej one, ki kakorkoli zavlačujejo odprtje slovenskih strokovnih šol!

Zadnje čase pa je bilo z več strani slišati pomirljive glasove, češ da bodo strokovno šolo industrijskega tipa v kratkem odprli. Toda nihče še ni povedal jasne besede, ali bo ta šola začela normalno delovati že to jesen. Starši so zato zaskrbljeni in ne vedo, na katero šolo naj vpišejo svoje otroke.

Uspehi zrelostnih izpitov

Tokrat objavljamo še uspehe kandidatov znanstvenega liceja in trgovske akademije. Na znanstvenem liceju so izdelali: Ambrosi Silvana, Bandelli Nevja, Budin Miloš, Bufon Alenka, Campaniali Livija, Carli Anamarija, Cipović Vlado, Danu Neva, Grilanc Peter, Klun Walter, Kravos Marjan, Lukeš Neva, Pahor Breda, Pegan-Zvokelj Marija, Pulič Olga, Rudes Andrej, Sancin Igor, Sandalj Vinko, Seražin Marina, Stefani Robert. Trije kandidati so bili odklonjeni.

Na trgovski akademiji so izdelali: Brišček Nadja, Caharija Nada, Čebulec Sonja, Čeh Milica, Grzanič Marina, Kobal Walter, Prašel Zdenka, Sedmak Oskar, Spetič Albin, Spetič Marij, Stare Neva, Valič Gabrijela, Viola Fabij, Zega Doroti, Žerjal Sonja, Blažina Sonja, Calzi Stanislav, Cibic Adrijana, Cibic Marina, Čuk Boris, Faletič Lučka, Franko Nada, Kafol Stojan, Laharnar Nadja, Mauri Marjan, Milič Eda, Ota Boris, Princi Viljem, Šuman Neva, Terčon Neva in Caharija Hadrijan. Štirje kandidati so bili odklonjeni. Vsem abiturientom iskreno čestitamo.

Naše čestitke

Pred kratkim se je v družini Maje in Saša Martelanca rodila prvorojenka.

Lanskoletni italijanski namiznoteniški prvak Boris Košuta je z odliko in pohvalo diplomiral za profesorja telovadbe na visoki šoli za telesno kulturo v Rimu. Pred kratkim je prejel tudi CONI-jevo kolajno za športne dosežke v letu 1968. To je dosedanj največji dosežek slovenskih športnikov v mejah italijanske države.

Pred kratkim je praznoval 70-letnico Miru Presel iz Bazovice.

Rojan

Lepo je zaključila svoje zemsko življenje gospa Ana Ferluga, dolgoletna članica naše Marijine družbe.

V nedeljo, 13. julija je bila še pri sv. maši ob 9. uri in med mašo je tudi pre-

jela sv. obhajilo. Popoldne je šla na obisk k sorodnikom na Konknel. Tam pa jo je prijela nenadna slabost in je umrla. V torek smo jo spremili k zadnjemu počitku. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudi. Prisotni so bili tudi predstojniki tržaškega semenišča, ker sin Viktor, profesor nemščine, poučuje v semeniški gimnaziji.

Pokojnica je bila vsak dan pri pri sv. maši in vsak dan pri sv. obhajilu. V cerkvi bo zopet ostalo eno mesto prazno, ki ga bo, upamo, izpolnil kdo drugi. Pokojnici želimo večno srečo pri Bogu, sinu pa izrekamo iskreno sožalje.

Boršt

V nedeljo, 20. julija je obhajala župnija Boršt svoj župnijski praznik ali opasilo. Letos je ta praznik pritegnil še več ljudi, ker je bila istočasno slovesnost nove maše. Eden letošnjih novomašnikov ljubljanske škofije, g. Marjan Kovačič je imel v Borštu ponovitev nove maše z namenom, da bi se med tukajšnjimi verniki misel na Kristusovo duhovništvo oživila in poglobila.

Slovesnost se je pričela ob desetih s pozdravom novomašniku ob vhodu v cerkev. Med peto mašo je imel kratek nagovor sam novomašnik, nakar je bil ofer, pri katerem so darovalci prejeli spominsko podobico.

Po maši je bil okrog cerkve obhod z Najsvetejšim s prošnjami za vse krščansko ljudstvo in blagoslovom, podobno kot za praznik sv. R. Telesa, seveda v bolj skrajšani obliki.

Vsi, ki so se te župnijske in novomašne slovesnosti udeležili, so goreče molili: »Povelčaj, Gospod, sinova našega naroda, misijonarja Friderika Barago in škofa Antona Martina Slomška s svetništvom pred vesoljno Cerkvijo, našim župnijam pa vzbudi poklicev, ki jih bože ljudstvo potrebuje!«

Nove orgle v tukajšnji župni cerkvi so sicer že postavljene, a njihovih akordov to pot še ni bilo mogoče poslušati.

Župan Spaccini v Ljubljani

Pred kratkim se je tržaški župan Spaccini v spremstvu uglednih osebnosti udeležil odprtja razstave »Tržaški Kras« in »Kraška hiša« v etnografskem muzeju v Ljubljani. Razstavo »Tržaški Kras« sta pripevali tržaška občina in mestni muzej »Revoltella«. Na otvoritvi so bili prisotni številni člani izvršnega sveta Slovenije in druge osebnosti.

Tečaj primerjalnega delovnega prava

Na tržaški univerzi se je pričel študijski tečaj, ki ga prireja mednarodna šola primerjalnega delovnega prava. Tečaja se udeležuje 75 strokovnjakov iz 20 držav, med temi tudi tukajšnji prof. Balzarini, ki vodi omenjeno šolo.

Širite „Katoliški glas“

Kolonija SLOKAD v Dragi

Ze od leta 1948 organizira SLOKAD počitniške kolonije za naše otroke. Doslej so bile te kolonije v več krajih (Zabnice, Naborjet, Rigolato, Enna, Paularo, Lamosano, Tambre), letos pa že četrtri v Dragi.

Draga je prijazna in mirna vasica nedaleč od Bazovice. Kolonija je v dveh izmenah: julija so tu deklice, avgusta pa bodo prišli dečki.

Pred kratkim sem obiskal to kolonijo. Fred vodom sem videl velik slovenski napis. Deklice so se igrale in se razgovarjale. Z njimi so bile seveda učiteljice.

Porazgovoril sem se z ravnateljico kolonije gospo Rozo Kokorovec-Vatta. Gospa je bila zelo prijazna in mi opisala »življenje« v koloniji. Posredujem vam nekaj podatkov, ki bodo gotovo zanimali starše deklic, kakor tudi starše dečkov, ki bodo v kratkem prišli sem na letovanje.

V prvi izmeni je vsega skupaj 87 deklic. Razdeljene so v štiri skupine po starostni dobi. Vsaka skupina ima svoje ime (v prvi so »Zvončki«, v drugi »Marjetice«, v tretji »Planike« in v četrti »Spomničice«) in svojo himno po narodnem motivu. Sicer pa poteka življenje v koloniji po določenem dnevnem redu. Dovolj časa je odmerjenega za počitek, dovolj za spre-

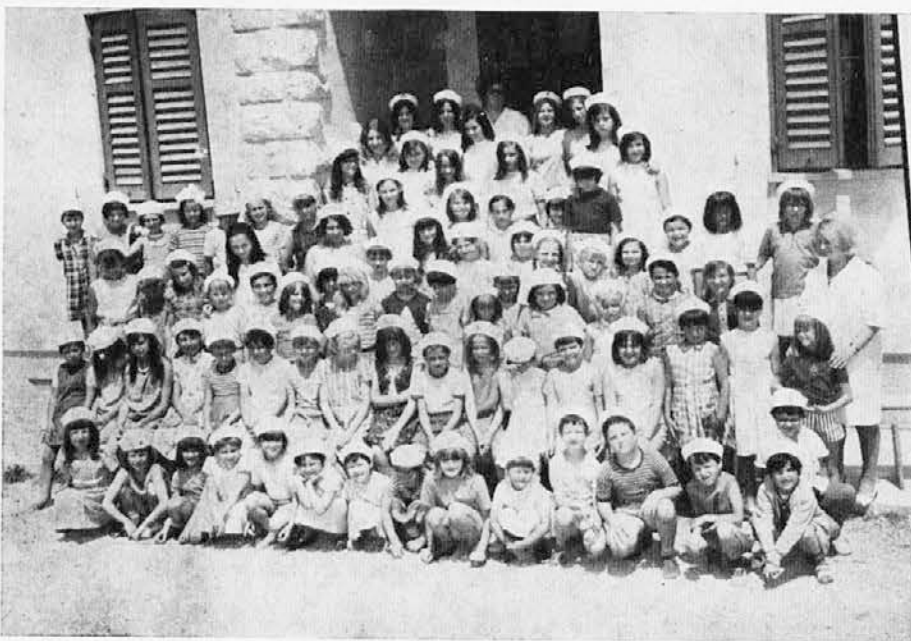
hode v bližnji gozdiček in dovolj za razvedrilno ter igro. Trikrat tedensko vozi poseben avtobus deklice pod nadzorstvom učiteljic na kopanje v Sosljan. Pa tudi na celodnevem izletu so že bile in sicer na Barbani, v Gradežu in Ogleju. Razen tega jih učiteljice učijo ritmičnih vaj, rajanja in še marsičesa koristnega. Lepo je poskrbljeno za čistočo in red ter zdravo in okusno pripravljeno hrano. V pospravljajnu deklice kar tekmujejo, kakor tudi tekmujejo v raznih igrah.

Deklice so zadovoljne. Prve dni so čutile nekoliko domotožja, pa so se kmalu vživele v kolonijsko življenje. Gotovo jim bo ta mesec, ki ga preživljajo v tej prijazni vasi, telesno in duševno koristil in jim ostal v lepem spominu.

Vsemu osebju, ki tako vestno opravlja svoje delo z našimi otroci, vse priznanje in hvaležnost. Prav tako tudi predsedniku SLOKADA msgr. Marijanu Ževcu.

P. S. - Preteklo nedeljo popoldne so deklice s pomočjo učiteljic povabile svoje starše na lepo prireditev. Tako so se starši lahko prepričali, česa so se njih otroci tudi naučili. Na sporedu je bil opis Drage, vmes petje, rajanje in ritmične vaje ob spremljavi harmonik in kitar.

M. B.

Deklice, ki letujejo letos v otroški koloniji v Dragi. Kolonijo je organiziral SLOKAD iz Trsta

ZA KMETOVALCE

Zapisknik in register vinskega pridelka

Za preprečenje potvorbe vina skuša država uvesti strožje nadzorstvo nad pridelkom grozdja, vina in koncentriranih mostov. V ta namen bodo morali pridelovalci voditi zapisknik ali register vinskega pridelka.

Zapisknik o pridelku (scheda di produzione) morajo od 1. julija letos voditi vsi vinogradniki, ki pridelajo vino iz lastnega grozdja in ga tudi prodajajo. (Kdor pridelava vino iz kupljenega grozdja samo za porabo v svoji družini, nima te dolžnosti.) V zapisknik je treba vpisati najprej količino pridelanega grozdja, nato izdelanega vina in odpisati količino predelanega grozdja kakor tudi vsakokratno količino prodanega ali potrošenega vina. Spremnice za odvoz vina je treba hraniti kot prilogo zapiskniku. Zapisknik je treba zaključiti vsako leto z 20. novembrom. Morebitne zaloge v tistem času je treba prenesti na nov list zapisknika, ki se uvede vsako leto z 21. novembrom. Zapisknik in vse priloge je treba hraniti 5 let od datuma zadnjega vpisa in jih vselej pokazati nadzornim organom, kadar to zahtevajo.

Register o vpisu in odpisu vinskega pridelka (registro di carico e scarico) pa je obvezen za tiste pridelovalce, ki pridelujejo in prodajajo vino iz svojega ali kupljenega grozdja in poleg tega kupujejo tudi druge vinarske proizvode.

Za pojasnila o nabavi omenjenih tiskovin naj se vinogradniki obrnejo na pristojna kmetijska nadzorništva. Za kršitve so predvidene kazni od 200.000 do 5 milijonov lir. Ta določila so vsebovana v odloku predsednika republike št. 162 iz leta 1965, nato v državnem zakonu št. 498 iz leta 1968 in končno v ministrskem odloku z dne 2. maja 1969.

Nova knjiga

Izšla je knjiga razprav Draga 1968, v kateri so natisnjena vsa predavanja iz lanskoletnih študijskih dni v Dragi. Knjiga stane 950 lir in jo je dobiti v slovenskih knjigarnah.

Kam pa prihodnje leto?

Res je sicer, da smo se komaj dobro odpočili od zadnjega romanja v Spanijo, toda organizatorji takih romanj morajo že sedaj misliti na prihodnje leto, saj mora biti v decembru že sklenjeno, kam bomo poromali prihodnjč.

Vodstvo naših skupnih tržaško-goriških romanj zato naproša vse bivše in sedanje udeležence, da do konca novembra svoje misli in predloge posredujejo ustno ali pismeno tistim, na katerih ramah je skrb za naša skupna potovanja.

En predlog smo že prejeli: s posebnim vlakom v Lisieux v Franciji, kjer je živel in je pokopan sv. Mala Terezika Deteta Jezusa. Vmes Lyon, prekinitve vožnje in obisk z avtobusi vasišce Ars, kjer je pokopan sv. župnik Janez Vianney in Faray-le-Monial, kjer se je Srce Jezusovo prikazalo sv. Mariji Marjeti Alakok. Na povratku iz Lisieuxa ogled Pariza. Komu je ta predlog všeč, naj ga podpre pri organizatorjih letošnjega romanja v Spanijo.

OBVESTILA

Popravi! V našem listu z dne 17. julija smo zapisali, da je imel g. Pavel Bratina novo mašo v Kamnjah pri Tolminu. Dejanjsko jo je opravil v Kamnjah na Vipavskem.

Rok za prevzem dobitkov 3. loterije v Doberdolu se podaljša do konca meseca julija. Niso še bile dvignjene naslednje številke: 6567, 7235, 3989, 2567, 7231, 7154, 2629.

DAROVI

Namesto cvetja na grob pokojne gospe Ane Ferluga darujejo članice rojanskega odseka Vincencijeve konference 6.000 lir za Vincencijevo konferenco.

Za Marijin dom v Rojanu: Dr. Angel Kosmač daruje 5.000 lir namesto cvetja na grob pok. gospe Ane Ferluga.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

RADIO TRST A

Sporod od 27. julija do 2. avgusta

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.50 Liszt: Sv. Frančišek Asiški se pogovarja s ptički, za klavir. 11.15 Odaja za najmlajše: Tisoč in ena noč (4) »Aladin in kraljična Bedrubur«. 12.00 Na božna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 15.30 A. Boccardi »Loretin greh«. Dramatiziran roman. 18.00 Simfonična pesnitev. 18.30 Poje Frank Sinatra. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 20.30 Iz slovenske folklore: V starih časih: »Cjer suo uotruoci je veselje jen srječas«.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Kalanova: »Pomenek s poslušavkami«. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Kaj bi rad videl in kam bi rad šel. 18.30 Kvartet »Stella Alpina« iz Cordenonsa. 21.00 Odlomki iz svetovnih romanov: D. Defoe: »Robinson Crusoe«.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas. 19.10 Dogodivščine iz vsega sveta (5) R. Calzini: »Vohunstvo v Hong Kongu. 19.45 Zbor »Kras« iz Dola-Poljan. 20.45 Glinka: »Ivan Suzanin«, opera v 4 dejanjih z epilogo.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Najlepši trgi Italije: Rafko Vodeb: »Trg Sv. Marka v Benetkah«. 13.30 Glasba po željah. 17.35 R. De Benedetti: Pionirji elektrike (15) »Ohm uvede pojem električnega upora«. 18.30 Ljudske pesmi. 19.10 Lupinc: »Higiiena in zdravlje«. 19.15 Prijetne melodije. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Umetniki o sebi (4) »Jože Cesar«. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Otroci na počitnicah. 19.10 Iz mitologije filma: Zvezdniki: (5) »Marlene Dietrich«. 20.35 S. Banulescu: »Vihar sredi poletja«. Radijska drama.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kam v nedeljo? 12.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 17.35 R. De Benedetti: Pionirji elektrike (16) »Henry iznajde relais«. 17.55 Naši športniki. 19.00 Otroci pojo. 19.10 Pensiški nazori, včeraj in danes. 19.20 Pri ljubljene melodije. 19.45 »Beri, beri rožmarin zeleni«. 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Tone Penko: »Gozdni sadeži«. 13.30 Glasba po željah. 15.55 L. Davanzo: »Varna pot«, oddaja o prometni vzgoji. 16.45 Čirule-čarule, pesmi, igre in pravljice za otroke. 18.30 Folklorni ansambel »Tamburica« iz Pittsburga. 19.10 Umetniki o sebi (5) »Elvira Kraljeva«. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Zločin v Novi ulici«.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Sporod od 27. julija do 2. avgusta

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša. 21.00 Dogovor šestih. — Drugi: 19.00 IV. Anfiteatro d'oro (revija popevk). 21.15 Začelo se je tako. 22.15 Brazilska pota, telefilm.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 Napoleon v Slavkovo (Austerlitz), film. — Drugi: 21.15 Srečanja 1969. 22.15 Simfonični koncert

Torek: Prvi: 21.00 Verrejeva vlada. 22.30 Zakaj? — Drugi: 21.15 Jutri bom zmagovalec, 1. oddaja.

Sreda: Prvi: 21.00 Dokumenti iz zgodovine in kronike. — Drugi: 21.15 Otroci ljubezni, film.

Četrtek: 21.00 Senza rete - glasbena oddaja. — Drugi: 21.15 Pozabljene civilizacije: Olimpija in Otok Delf v Grčiji.

Petek: Prvi: 21.00 TV 7 - tednik aktualnih dogodkov. 22.00 Ziveti skupaj št. 77: Piramida brez vrha. — Drugi: 21.15 Ena ura za Klorindo, telekomedija. 22.05 Tretji dan - dejstva in verski problemi.

Sobota: Prvi: 19.35 Cas za duha - verski pogovor. 21.00 Na pomoč; prosto mesto je na razpolago. Glasbena oddaja. 22.15 O vas pravijo. — Drugi: 18.00-20.50 Siena: lahka atletika. 21.15 Benjamin Britten in njegov festival. 22.05 Oblomov.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Pismo občinski upravi v Dolini

Podpisana sindikalna organizacija »Odbor za pomoč razlaščenecem« s sedežem v Trstu, na osnovi čl. 9, 2. odstavek zakona z dne 17.8.1942 št. 1150, ki daje možnost sindikalnim organizacijam kakor tudi drugim zainteresiranim ustanovam in združenjem, da predložijo pripombe k osnutkom splošnih regulacijskih občinskih načrtov; upoštevajoč, da je smoter podpisane organizacije (čl. 2 društvenega statuta) zaščita in obramba pravic in koristi lastnikov, prizadetih po omejitvenih ukrepih glede njihove lastnine, dalje ohranitev zasebnega premoženja itd, vlaga sledeče

PRIPOMBE

I) Osnutek regulacijskega načrta dolinske občinske uprave izredno krivično omejuje zasebno lastnino. Ta osnutek sploh ne upošteva izgube ogromnih površin zaradi obsežnih razlastitev. Niti ne upošteva ekonomsko-socialne tvorbe zemljiške lastnine, katere sestav in struktura označujeje parcelo, ki nikakor niso obsežne.

II) Legalna razdalja 7 metrov, ki je v nasprotju z razdaljo 3 metrov, kot določa splošna norma (člen 873 siv. zak.), onemogoča skoro vsem lastnikom smotno uporabo zemljišč. Zaradi tega zahtevamo, da se določi razdalja treh metrov med hišami.

III) Tudi na zazidljivih področjih, ki

so pa izredno tesna in nezadostna za potrebe domačega prebivalstva, je treba povečati gradbeni indeks in določiti vsaj 50 kubičnih metrov za garažo pri vsaki hiši, da se tako preprečijo ovire na cestah.

IV) Za prebivalce Boljunca, ki so jih razlastitve še najbolj prizadele, je nujno razširiti zazidljivo področje do cest označenih s parcelnimi številkami 1937 in 1949, to je, do meje z davčno občino Boršt.

Dalje je nujna predpriprava ustreznih infrastruktur na tem področju (ceste itd.).

V) Osnutek regulacijskega načrta je v nasprotju z zakonodajo o goratih področjih in s predpisi, ki podpirajo in omogočajo s podeljevanjem prispevkov razvoj specializiranega poljedelstva (cvetličarstvo, živinoreja, perutninarstvo itd.).

VI) Omenjene pripombe veljajo tudi za druge kraje v občini kot npr. Ricmanje, Boršt, Log, Domijo, Dolina, Mačkoviče, Prebened in kraško planoto.

VIII) Podpisano združenje končno priporoča občinski upravi, da upošteva tudi pripombe posameznih lastnikov.

Dolina, 19. julija 1969

Odbor za pomoč razlaščenecem